पूर्णपात्रं निनयति परीत्य संततम् ॥ ८ ॥ अध्वर्युराहवनीयं परीत्य दक्षिणात उदङ्मुखोऽवस्थितः संततं पूर्णं पात्रं निनयति · पूर्णं च तत् पात्रं च पूर्णपात्रम् अद्भिः पूर्णम् शान्तिराप इति वाक्यशेषात् (१.३.३.४) ।

यजमानोऽञ्जलिना प्रतिगृह्णाति सं वर्चसेति (२.२४) ॥ ९ ॥[1] तदध्वर्युणा संततं निनीयमानं पूर्णपात्रम् । तत्र ग्रहणं प्रधानम् निनयनं तदर्थम् · तेन प्रोषिते यजमाने [यत्र] यजमानस्तत्रैव पूर्णपात्रस्य निनयनं केनचित्कारणीयम् यजमानेनाञ्जलिना प्रतिग्रहश्च कार्यः ।

मुखं विमृष्टे ॥ १० ॥ ग्रहणानन्तरं यजमानस्तूष्णीमेव तेन गृहीतोदकेन मुखं विमृष्टे उपस्पृशति शोधयति । एतच्चार्थकर्म ततश्चान्तापह्निन्नादौ न भवति । अनेकयजमानके उपर्युपर्यञ्जलीन्कृत्वा सर्वैः पूर्णपात्रजलं ग्राह्यम् · विष्णुक्रमणं च सर्वैः कर्तव्यम् ।

विष्णुक्रमान्क्रमते दिवि विष्णुरिति (२.२५) प्रतिमन्त्रम् ॥ ११ ॥[2] यजमानः स्वासनादुत्थाय दक्षिणाद्दिदिशोणिदेशादारभ्याहवनीयं यावद्विष्णुक्रमसंज्ञान्क्रमणान्करोति । एतदप्यर्थकर्म तेनान्तापह्निन्नादौ न भवति ।

पृथिव्यामितीत ऊर्ध्वो वा ॥ १२ ॥ अथवा पृथिव्यां विष्णुरिति प्रथमं क्रमति अन्तरिक्षं विष्णुरिति द्वितीयम् दिवि विष्णुरिति तृतीयम् · इतः पृथिवीलोकात् ऊर्ध्वः आरोहणक्रमेण · उभयथा श्रवणाद्विकल्पः परस्तादर्वाग्वा · अवरोहणक्रमेण दिवि अन्तरिक्षे पृथिव्याम् ।

अस्मादन्नादिति (२.२५) भागमवेक्षते ॥ १३ ॥[3] यजमानः स्वस्थानऽउपविष्ट एव स्वं भागमवेक्षते । अयं च भागसंस्कारः तेनान्तापह्निन्नादौ भवति । अनेकयजमानके एकः सर्वैरन्वारब्धः · सर्वैर्वा स्वांशावेक्षणम् ।

अस्यै प्रतिष्ठायाऽइति (२.२५) भूमिम् ॥ १४ ॥ वेदिभूमिम् · उपविष्ट एव । उतदर्थकर्म ततश्चान्तापह्निन्ने न भवति ।

---

१) इतः प्रभृति सर्वमर्थकर्म यजमानं च · ग्रहणस्य प्राधान्यात् प्रोषिते यजमाने तत्रैव निनयनम् · सत्रे सर्वैर्ग्राह्यं पूर्णपात्रम् Mahâd. २) क्रमणादि यजमानं स्वासनऽएव कर्तव्यम् Mahâd. ३) अवाचीनेन मुखेनेक्षते · साकाङ्क्षत्वान्निर्भक्त इत्यनुषङ्गः Mahâd.